

به نام خداوند بخشنده مهربان

فصل ۵

عدد مخلوط و
عدد اعشاری

شیرجه نزید
عمق ۱/۳ متر

۱/۵ لیتر

36.5

۴/۵
متر

آیا می دانید اندازه ی گردن زرافه $\frac{2}{5}$ قد اوست.

ستون مهره ها بخش مهمی از استخوان بندی انسان هاست. حدود $\frac{15}{100}$ استخوان های بدن انسان در ستون مهره ها قرار دارد.

کار در کلاس

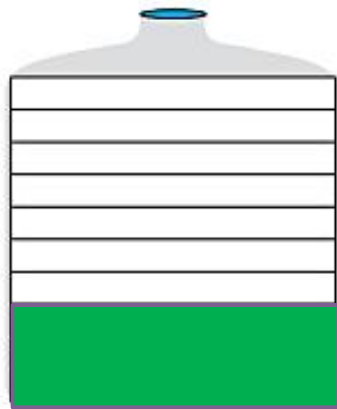
در شکل‌های زیر ۱ لیتر به ۱۰ قسمت مساوی تقسیم شده است.

هر قسمت نشان‌دهنده‌ی چه کسری از یک لیتر است؟ به دو صورت بیان کنید :

کسری : $\frac{1}{10}$

اعشاری : ۰/۱

– هر شکل را به اندازه‌ی خواسته شده رنگ کنید.

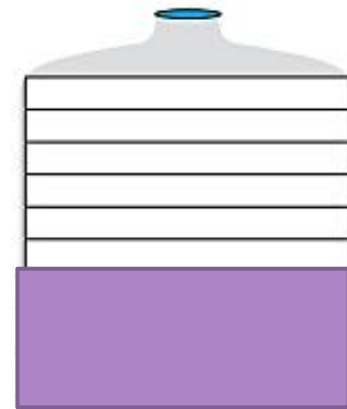
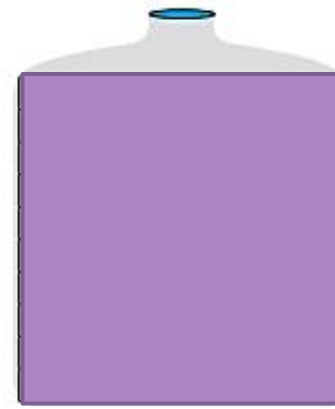
۳ تا ۱/۱۰ لیتر

۰/۳

۷/۱۰ لیتر

۰/۷

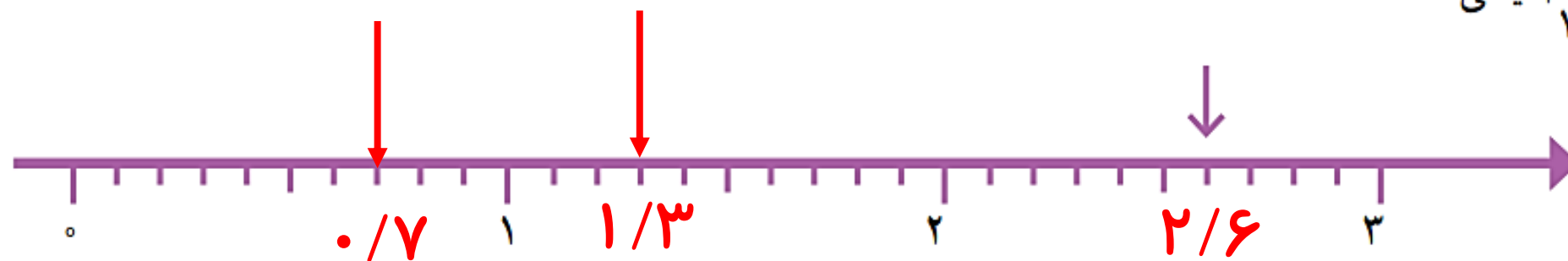

۱/۴ لیتر

گروه پایه چهارم (دبستان دخترانه علوی ، شعبه امامت)

۱- می‌خواهیم عددهای $\frac{7}{10}$ و $1\frac{3}{10}$ را روی محور اعداد زیر نشان دهیم. هر واحد باید به چند قسمت مساوی تقسیم شده باشد؟ 10 هر قسمت کوچک چه عددی را نشان می‌دهد؟ $1/10$ یعنی چند تا $1/10$ ؟ 7 تا $1\frac{3}{10}$ یعنی 13 تا $1/10$.

در محور بالا، عددی را که با پیکان مشخص شده است، به دو صورت کسری و اعشاری بنویسید.

$$\frac{26}{10}$$

$$\frac{26}{10} = 2\frac{6}{10}$$

نکته : برای تبدیل کسر به عدد اعشاری ، می‌توان از تساوی کسرها استفاده کرد، به شرط آن که مخرج آن حتماً به ۱۰ برسد.

۲- می‌خواهیم کسر $\frac{2}{5}$ را روی محور زیر نشان دهیم.

با توجه به درس تساوی کسرها، ابتدا کسر مساوی $\frac{2}{5}$ را می‌نویسیم.

تساوی مقابل را کامل کنید و حاصل را به صورت اعشاری بنویسید.

$$\frac{2}{5} = \frac{4}{10} = 0.4$$

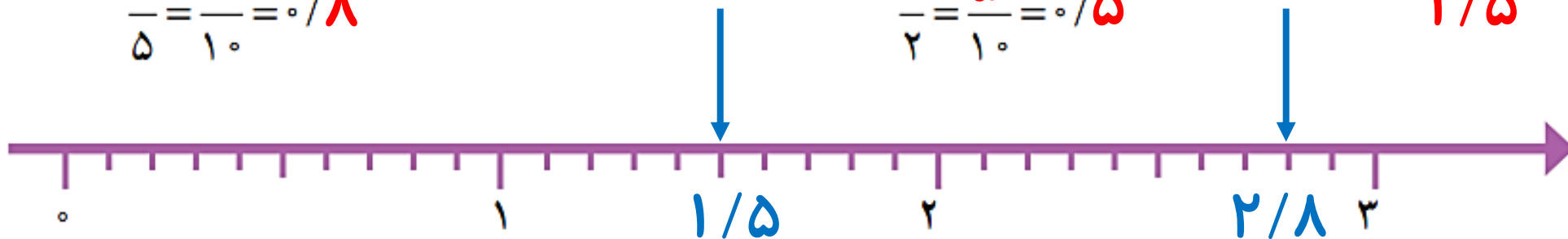
$$\frac{2}{5} = \frac{4}{10}$$

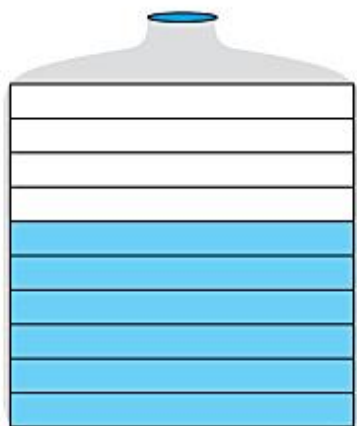
به همین ترتیب، عددهای مخلوط $1\frac{1}{2}$ و $2\frac{4}{5}$ را روی محور زیر نشان دهید.

$$1\frac{1}{2} = \frac{5}{2} = 2.5$$

$$1/5$$

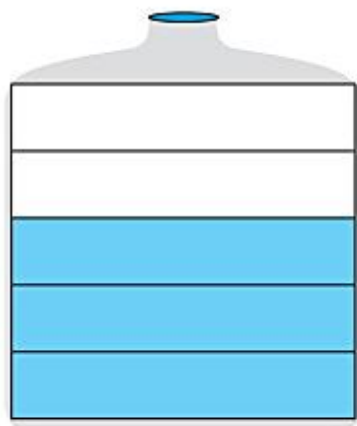
$$\frac{4}{5} = \frac{8}{10} = 0.8$$

روش کاظم

$$0/6$$

روش جواد

$$\frac{3}{5} = \frac{6}{10} = 0/6$$

۱- ظرف‌های روبه‌رو به ۵ و ۱۰ قسمت مساوی تقسیم شده‌اند.
می‌خواهیم مقدار آب هر کدام را با یک عدد اعشاری نشان دهیم.
در اینجا روش کار دو دانش‌آموز را می‌بینید.
توضیح دهید هر کدام چگونه پاسخ را به دست آورده است.

روش کاظم: ابتدا ۵ قسمت را به ۱۰ قسمت تقسیم کرده است (۱۰ تا ۰/۱). سپس تعداد یک دهم‌های رنگ شده در شکل (مقدار آب ظرف) را شمرده است. از ۱۰ قسمت ۶ قسمت پر شده است. بنابراین: $10 \div 5 = 2 \leftarrow \frac{6}{10} = 0/6$

روش جواد: ابتدا کسر مساوی با ۳ پنجم را با مخرج ۱۰ نوشته است، سپس کسر را به صورت عدد اعشاری در آورده است.

$$\frac{3}{5} = \frac{6}{10} = 0/6$$

گروه پایه چهارم (دبستان دخترانه علوی ، شعبه امامت)

۱- تساوی‌های زیر را در نظر بگیرید.

$$\frac{2}{5} = \frac{4}{10} = \frac{6}{15} = \frac{8}{20} = \frac{10}{25} = \frac{12}{30} = \frac{14}{35}$$

با در نظر گرفتن ۲ کسر، یک تساوی درست شده است : $\frac{6}{15} = \frac{14}{35}$

شما هم سه تساوی دیگر بنویسید.

$$\frac{2 \times 2}{5 \times 2} = \frac{4}{10} \quad \frac{6}{15} = \frac{8}{20} \quad \frac{10}{25} = \frac{14}{35}$$

گروه پایه چهارم (دبستان دخترانه علوی ، شعبه امامت)

۲- هریک از عددهای زیر را با حروف بنویسید.

سیزده و یک دهم $\frac{۱۳}{۱۰}$ دو و هفت دهم $\frac{۲}{۷}$ چهار دهم $\frac{۴}{۱۰}$

۳- هریک از عددهای زیر را با رقم بنویسید.

دویست و پنج و پنج دهم $\frac{۲۰۵}{۱۰}$ سه و هشت دهم $\frac{۳}{۸}$ چهارده و یک دهم $\frac{۱۴}{۱۰}$

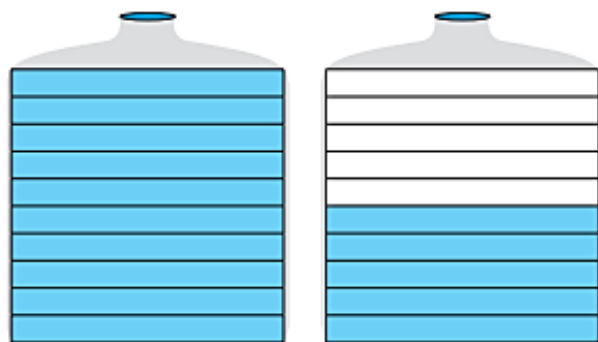
۴- مقداری روغن در یک ظرف بود. آن را در ظرفی یک لیتری ریختیم. ظرف یک لیتری پر شد. باقی مانده ی روغن را در یک ظرف یک لیتری دیگر ریختیم. نیمی از آن پر شد. ظرف چند لیتر روغن داشته است؟

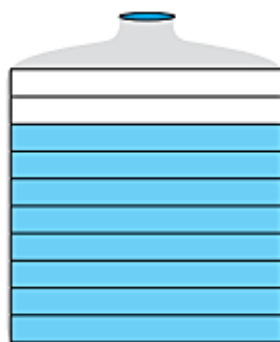
$$\text{یک ونیم لیتر} \quad \frac{۱}{۲} = \frac{۵}{۱۰} = \frac{۱}{۲}$$

گروه پایه چهارم (دبستان دخترانه علوی ، شعبه امامت)

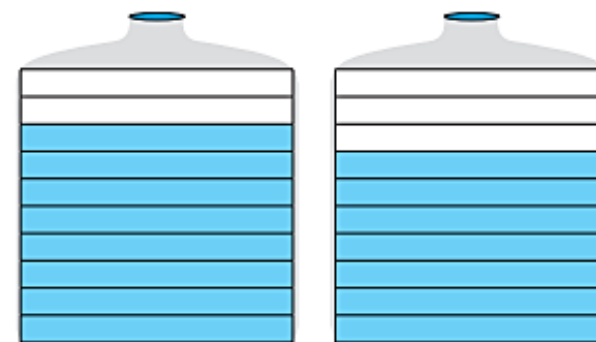
۵- هر قسمت در یک ظرف چه کسری از لیتر را نشان می‌دهد؟ هر شکل چند تا $\frac{1}{10}$ لیتر را نشان می‌دهد؟

$$\frac{15}{10} \text{ لیتر} = 15 \text{ تا } \frac{1}{10}$$

$$\frac{8}{10} \text{ لیتر} = 8 \text{ تا } \frac{1}{10}$$

$$\frac{5}{10} = \frac{1}{2} \text{ لیتر} = 5 \text{ تا } \frac{1}{10}$$

۶- مانند نمونه تساوی‌ها را کامل کنید.

$$\frac{2}{8} = 2 + \frac{1}{8}$$

$$\frac{9}{9} = 9 + \frac{1}{9}$$

$$\frac{1}{6} = 1 + \frac{1}{6}$$

گروه پایه چهارم (دبستان دخترانه علوی - شعبه امامت)

